

mačkinjo kožo« (str. 42.). — »Uzrok električnosti, t. j. elektriko ima vsako telo že po prirodi v sebi in sicer obojih, pozitivne in negativne« (str. 46.). — »Z kovinsko verižico« (str. 49.), in »z povečalnim steklom« (str. 78.). — »V valj vsiplji precej veliko kroglice« (str. 50.). — »Neoblepljen rob je pomazan« (str. 51.). — »Da se kaj takemu izognemo« (str. 52.). — »Ako izgubi oblak svojo elektriko s tem, da preskoči z njega električna iskra v drugi oblak, ali pa v bolj oddaljen predmet« (str. 54.). — »Najjednostavnnejši barometer je priprava za v prejšnjem paragrafu opisani poskus (str. 63.). Takó tudi »O na takem način gibajočem se protu pravimo« (str. 68.) in »prestrezati moreš ta plin v po konci stoječih posodah« (str. 86.) — „Vsled tega dvigne zunanjji na kapljevinu tlačeč zrak“ (str. 67.) — „Kmalu načne iz cevi uha-jati“ (str. 79.) — „Da se v zraku goreč vodik pretvarja“ (str. 82.). „Med laporom“ (glej Sket str. 31.) (str. 89.).

To in še tu pa tam kaj neznačnega kazi sicer izvrstno knjigo le v toliko, ker se jezik ne ujema popolnoma z vsebino. Vendar to niso hibe, temveč le nedoslednosti, katerih se naše šolske knjige kmalu odkrivajo. V obče so Senekovičevi „Osnovni nauki“ takó praktična knjiga, da bodo prekoristen pomoček pri prirodoslovнем pouku.

M. Cilenšek.

Prirodopis za ljudske in meščanske šole v treh delih. Spisal *Josip Hubad*, c. kr. gimn. profesor. I. del. Cena temu prvemu vezanemu delu je 70 kr. V berilo je vtisnenih 84 slik. V Ljubljani 1892. Natisnila in založila Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg. — Ta najnovejša šolska knjiga, o kateri utegnemo izpregovoriti še obširnejše, odlikuje se po krasnih podobah, kakeršnih izvestno še ni imela nobena slovenska šolska knjiga. G. pisatelj jo je sestavil po načelih, izraženih v učnem načrtu za osemrazredne ljudske šole na Kranjskem in v popolnem soglasju z državnim zakonom ter z doličnima ministerskima naredbama. Za danes samo še omenjamo, da popisuje v lepi besedi vsega skupaj 71 živalskih, rastlinskih in ruduinskih vrst.

Pesmi. Zložil *J. T. Turkus*. Gradec. Založil pisatelj. 1892. 48 str. Cena? — Ta zvezek obseza mimo posvete 21 pesmi, izmed katerih so bile nekatere že natisnjene. Pisatelj ima po nekod dobre misli, žal, da je pesniška oblika skrajno slaba. V pesmih beremo stike, kakeršne je naše pesništvo upravičeno že davno odslovilo, mimo tega je naglaševanje prepogostoma prisiljeno. Zato nas ta najnovejša zbirka ni kaj razveselila.

XXVII. redni veliki zbor »Matice Slovenske« je bil dné 22. m. m. Predsednik g. prof. *J. Murn* je v svojem nagovoru omenjal nekaterih senčnih stranij v minulem letu, zlasti kritike društvenih knjig, ki po njega mislih ni bila vselej „dovolj dostojava“, nató pa tudi veselih stranij, in sicer stalnega napredovanja „Matice Slovenske“, kakor se pojavlja v knjigah in v čimdalje večjem številu društvenikov. Dobro znamenje je tudi to, da se vršé vsakoletne volitve takó soglasno. — Zahvalja se gg. odbornikom „Matice Slovenske“, takisto marljivemu tajniku g. *E. Lahu* in pregledovalcem rokopisov in računov. Govorèč o ustanovi Antona Kneza, pravi g. predsednik, da knjižice, katere bode izdajala „Matica“, sicer ne bodo ponosen nagrobnui kamen njih ustanovitelju nego zgolj spominčice, ki pa bodo izvestno na čast národu slovenskemu. —

Račun o društvenem novčnem gospodarstvu v dôbi od dné 1. prosinca do dné 31. grudna 1891. leta se potrdi brez razgovora, ker je bilo društvenikom itak predloženo tiskano poročilo, katero so odobrili računski pregledovalci gg. *Fr. Bradaška*, *K. Žagar* in *G. Pirc*. „Matica“ je imela v 27. društvenem letu dohodkov v gotovini 12.023 gld. 09 $\frac{1}{2}$ kr., troškov pa 6371 gld. 42 $\frac{1}{2}$ kr., torej je prebitka 5651 gld. 67 kr. v gotovini, kateremu je še prišesti 11.224 gld. v obligacijah. Vse imenje je znašalo koncem 1891. leta 55.719 gld. 41 $\frac{1}{2}$ kr., proti 53.824 gld. 21 $\frac{1}{2}$ kr. z dné 31. grudna